

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Subactivitatea 4.1 – Servicii de informare profesională
Material de informare privind piața muncii

Piața muncii în regiunea Sud-Vest Oltenia:
diagnoză, decalaje urban-rural și direcții de intervenție

Februarie 2026

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Cuprins

1. Regiunea Sud-Vest Oltenia în peisajul național

- 1.1. Structura economică și fragilitatea regională
- 1.2. Defalcarea pe județe

2. Șomajul în regiunea Sud-Vest Oltenia

- 2.1. Evoluția ratei șomajului (2020–2025): regiunea vs. media națională
- 2.2. Șomajul în rândul tinerilor (15–24 ani)
- 2.3. Cauze structurale ale șomajului tinerilor
- 2.4. Contextualizare europeană

3. Dezechilibrul urban-rural

- 3.1. Date demografice
- 3.2. Cercul vicios al depopulării rurale
- 3.3. Indicatori ai depopulării în Oltenia
- 3.4. Colapsul economic rural
- 3.5. Agricultură de subzistență: funcții și riscuri

4. Dimensiunea transportului: bariera invizibilă a angajării

- 4.1. Infrastructura de transport regional
- 4.2. Impactul economic al costului navetei
- 4.3. Inițiative de transport subvenționat: bune practici

5. Digitalizarea pieței muncii

- 5.1. Ocupații emergente și transformarea meseriilor tradiționale
- 5.2. Riscurile excluziunii digitale

6. Răspunsuri instituționale și direcții de intervenție

- 6.1. Limitele AJOFM în atingerea ruralului
- 6.2. Domenii propice economiei sociale în mediul rural oltenesc

Bibliografie

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

1. Regiunea Sud-Vest Oltenia în peisajul național

Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, cuprinzând județele Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea, reprezintă una dintre cele mai vulnerabile zone din România din perspectiva pieței muncii. Cu o populație de aproximativ 2,1 milioane de locuitori și o economie dependentă de industria energetică (termocentrale, extracție și rafinare), agricultură și sectorul public, regiunea se confruntă cu transformări structurale profunde, amplificate de tranziția energetică, digitalizare și efectele tardive ale pandemiei.

1.1. Structura economică și fragilitatea regională

Industria energetică a constituit pilonul economic al regiunii timp de decenii. Complexul Energetic Oltenia și rafinăria Petrom de la Brazi (județul Prahova, cu impact economic în Olt) au asigurat zeci de mii de locuri de muncă directe și indirecte. În contextul tranziției către energia verde și al presiunilor Uniunii Europene privind reducerea emisiilor de carbon, restructurarea acestor sectoare a generat un val masiv de disponibilizări, care a afectat cu precădere forța de muncă slab calificată și cu vârstă medie avansată.

Impactul pandemiei (2020–2021). Criza sanitară a accentuat vulnerabilitățile existente. Sectoarele hoteluri-restaurante, comerț, transport și servicii personale — care angajaseră o proporție importantă de tineri și de personal cu calificare redusă — au suferit contracții severe. Saltul șomajului regional de la 5% în 2020 la 9,2% în 2021 reflectă această dislocare bruscă.

1.2. Defalcarea pe județe

Analiza la nivel regional agregă realități foarte diferite de la un județ la altul. O înțelegere corectă a pieței muncii necesită coborârea la nivel județean, în special pentru calibrarea intervențiilor proiectului ACT.

Județ	Rata șom. 2023	Rata șom. T3 2025	Tineri 15–24 ani 2023	% rural din total	Vulnerabilitate
Dolj	9,1%	7,5%	22,4%	41%	Ridicată
Gorj	10,3%	8,9%	26,1%	49%	Foarte ridicată
Mehedinți	9,7%	8,1%	24,8%	54%	Foarte ridicată
Olt	8,4%	6,8%	21,3%	57%	Ridicată

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Județ	Rata șom. 2023	Rata șom. T3 2025	Tineri 15–24 ani 2023	% rural din total	Vulnerabilitate
Vâlcea	7,2%	5,9%	18,7%	46%	Moderată

Sursă: INS Tempo, 2026, date estimative la nivel de județ; ADR Sud-Vest Oltenia, Raport Regional 2025.

Județele Gorj și Mehedinți înregistrează cei mai severi indicatori, corelând ponderi rurale ridicate cu restructurarea industriei energetice. Gorjul, unde funcționează Complexul Energetic Oltenia, concentrează o proporție semnificativă din disponibilizările generate de tranziția către energia regenerabilă, afectând în special generațiile de 40–55 de ani. Indirect, fenomenul afectează și tinerii, întrucât familiile cu venituri reduse nu își pot permite susținerea parcursului educațional al copiilor.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

2. Șomajul în regiunea Sud-Vest Oltenia

2.1. Evoluția ratei șomajului (2020–2025): regiunea vs. media națională

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024	T3 2025
SV Oltenia – total	5,0%	9,2%	8,8%	8,9%	7,7%	7,2%
Media națională	5,0%	5,6%	5,4%	5,3%	5,1%	5,0%
SV Oltenia – urban	3,2%	4,6%	3,1%	2,0%	2,8%	3,5%
SV Oltenia – rural	5,6%	14,1%	14,8%	15,5%	13,2%	11,3%

Sursă: INS Tempo, 2026, cod de date online AMG157E; calcule proprii pentru media națională estimată.

Dacă în 2020 rata generală a șomajului din regiunea Sud-Vest Oltenia era identică cu media națională (5%), în 2021 aceasta a urcat brusc la 9,2% și s-a menținut ridicată în anii următori — 8,8% în 2022, 8,9% în 2023, 7,7% în 2024 și 7,2% în trimestrul al treilea din 2025. Evoluția sugerează că regiunea a resimțit efectele crizei post-pandemice cu o intensitate mult mai mare decât restul țării, iar procesul de revenire este considerabil mai lent.

Mediul urban din Sud-Vest Oltenia prezintă o reziliență relativă: rata șomajului urban a coborât de la 4,6% în 2021 la 2,0% în 2023, pentru a reveni la 3,5% în trimestrul al treilea din 2025. Mediul rural, în contrast, înregistrează cifrele cele mai dramatice — rata șomajului rural a urcat de la 5,6% în 2020 la 14,1% în 2021, atingând vârful de 15,5% în 2023 și rămânând la 11,3% în trimestrul al treilea din 2025. Orice intervenție care vizează incluziunea pe piața muncii în această regiune trebuie să ia în calcul dimensiunea rurală a problemei.

2.2. Șomajul în rândul tinerilor (15–24 ani)

Imaginea devine și mai acută atunci când analiza se concentrează pe grupele de vârstă vizate de proiectul ACT. Rata șomajului tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani la nivel național a pornit de la 17,3% în 2020 — o valoare deja ridicată în context european — și a urcat continuu: 21% în 2021, 22,8% în 2022, urmată de o ușoară moderare la 21,8% în 2023, pentru ca în 2024 să revină la 23,9% și să atingă 27,3% în trimestrul al treilea din 2025. Aproape un sfert din tinerii activi pe piața muncii la nivel național nu reușesc să se angajeze, iar tendința este ascendentă.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI (PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Diferența urban-rural este profundă și în acest caz. În mediul urban, rata a oscilat între 15,8% și 20,1%, terminând la 17,3% în trimestrul al treilea din 2025, ceea ce indică o anumită stabilizare. În mediul rural, valorile au crescut de la 16% în 2020 la 33,3% în trimestrul al treilea din 2025 — practic, unul din trei tineri din mediul rural activi pe piața muncii se află în șomaj.

Sursă: INS Tempo, 2026, cod de date online AMG157E.

2.3. Cauze structurale ale șomajului tinerilor

Rata șomajului în rândul tinerilor de 15–24 de ani din România depășește cu mult media europeană (UE-27: ~14,2% în 2024), atingând 23,9% la nivel național în 2024 și 27,3% în trimestrul al treilea din 2025. Această diferență structurală față de UE nu este accidentală și poate fi explicată prin mai mulți factori concomitenți.

2.3.1. Nepotrivirea dintre educație și piața muncii

Curriculumul școlar și profesional rămâne insuficient corelat cu cerințele angajatorilor. Mulți tineri absolvă filiere teoretice fără competențe practice relevante, în timp ce meseriile tehnice și de întreținere sunt în deficit acut de forță de muncă. Analizele regionale identifică ingineria, tehnica de automatizare, construcțiile și IT-ul ca domenii cu cele mai mari deficite de personal calificat.

2.3.2. Părăsirea timpurie a școlii

România are cea mai înaltă rată de părăsire timpurie a școlii din Uniunea Europeană — aproximativ 15,6% în 2023, față de media UE de 9,6%. În zonele rurale din Sud-Vest Oltenia, această rată depășește 22%, ceea ce înseamnă că peste un sfert dintre tinerii din mediul rural nu finalizează nici măcar nivelul secundar inferior al educației. Lipsa diplomării constituie un obstacol major în accesarea locurilor de muncă formale și în obținerea certificatelor de calificare profesională.

2.3.3. Migrația forței de muncă

Un efect paradoxal al șomajului ridicat este că tinerii cei mai calificați și cu cele mai bune perspective migrează către marile orașe (București, Cluj-Napoca, Timișoara) sau către țări din spațiul Uniunii Europene (Germania, Austria, Italia), lăsând în urmă o piață a muncii regională cu o bază de forță de muncă mai puțin competitivă. Fenomenul, cunoscut drept „fuga creierelor”, creează un cerc vicios: lipsa talentelor descurajează investițiile, care la rândul lor ar fi putut genera locuri de muncă atractive.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI (PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

2.3.4. Bariere practice de acces la angajare

Alături de aspectele structurale, tinerii din regiune se confruntă frecvent cu o serie de obstacole practice în procesul de căutare a unui loc de muncă:

- lipsa experienței profesionale cerute de angajatori și a oportunităților de stagii de practică;
- dificultăți de mobilitate (transport neadecvat între localitățile rurale și poliile de angajare urbane);
- absența informației despre oferta pieței muncii și a consilierii vocaționale;
- costurile ridicate ale stabilirii unei rezidențe urbane pentru tinerii care ar dori să se mute în vederea angajării;
- discriminarea de vârstă sau de mediu de proveniență la angajare.

2.4. Contextualizare europeană

Plasarea în context european evidențiază amploarea problemei. În timp ce media șomajului în rândul tinerilor în UE-27 a scăzut de la 17,2% în 2020 la 14,2% în 2024 — o tendință de îmbunătățire continuă —, România a înregistrat o evoluție inversă, de la 17,3% la 23,9% în aceeași perioadă. Decalajul față de UE s-a mărit cu aproape 10 puncte procentuale în patru ani.

Zona geografică	2020	2022	2024	Tendență
UE-27	17,2%	14,5%	14,2%	↓ Scădere
România – național	17,3%	22,8%	23,9%	↑ Creștere
SV Oltenia – rural	~16%	~31%	~32%	↑↑ Acută

Sursă: Eurostat, Labour Force Survey 2024; INS Tempo, 2026.

Divergența de trend este îngrijorătoare nu doar ca indicator social, ci și din perspectiva accesului la finanțări europene viitoare. Statele membre cu performanțe slabe pe piața muncii riscă reducerea alocărilor din Fondul Social European, care constituie principala sursă de finanțare pentru programe precum proiectul ACT.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

3. Dezechilibrul urban-rural

Decalajul dintre mediul urban și cel rural din Oltenia nu este un fenomen nou, dar amploarea sa actuală depășește orice altă regiune de dezvoltare din România. Practic, două economii coexistă în același spațiu geografic: una urbană, conectată parțial la piețele naționale și europene, și una rurală, rămasă în mare măsură în afara circuitelor economice formale.

Mediul rural din Oltenia a pierdut, pe parcursul ultimelor trei decenii, aproape toată baza economică formală de care dispunea. Fostele cooperative agricole au fost desființate, iar în locul lor nu au apărut suficiente activități economice organizate. Agricultură rămâne ocupația de bază, dar este practică la nivel de subzistență. Lipsa locurilor de muncă formale în rural are consecințe care depășesc sfera economică: veniturile scăzute conduc la sărăcie, accesul limitat la servicii publice amplifică dezavantajele, iar absența unei perspective profesionale încurajează migrația tinerilor, ceea ce adâncește îmbătrânirea demografică a satelor.

3.1. Date demografice

Regiunea Sud-Vest Oltenia numără aproximativ 2,1 milioane de locuitori, din care circa 52% trăiesc în mediul rural — cea mai ridicată pondere rurală din toate regiunile de dezvoltare ale României. Această structură demografică are consecințe directe asupra pieței muncii: o proporție mai mare de persoane trăiește în zone cu acces limitat la locuri de muncă formale, servicii publice de calitate și infrastructură de transport adecvată.

Județ	Populație totală (est. 2024)	% populație rurală	Nr. localități rurale	Densitate (loc/km ²)
Dolj	~640.000	41%	352	74
Gorj	~310.000	49%	411	57
Mehedinți	~240.000	54%	343	48
Olt	~380.000	57%	377	72
Vâlcea	~340.000	46%	389	58
TOTAL regiune	~1.910.000	~52%	1.872	62

Sursă: INS, Recensământul populației 2021, proiecții 2024; ADR Sud-Vest Oltenia, Raport Regional 2025.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

3.2. Cercul vicios al depopulării rurale

Etapa	Fenomenul	Mecanismul și consecințele
1	Lipsa locurilor de muncă formale	Economia rurală informală nu generează venituri suficiente pentru un trai decent.
2	Migrația tinerilor calificați	Absolvenții de liceu și de facultate pleacă în orașe sau în străinătate în căutarea unor venituri mai mari.
3	Îmbătrânirea demografică	Rămân în sat persoanele vârstnice, copiii și cei cu mobilitate redusă. Media de vârstă în comunele rurale din Oltenia depășește 46 de ani.
4	Scăderea capacității fiscale locale	Primăriile colectează taxe și impozite din ce în ce mai mici, limitând investițiile în infrastructură și servicii.
5	Degradarea serviciilor publice	Școli cu clase cu predare simultană, dispensare fără medic permanent, drumuri neasfaltate, lipsa conexiunii la internet.
6	Scăderea atractivității pentru investiții	Investitorii privați evită comunitățile cu infrastructură slabă și forță de muncă puțină. Cercul revine la etapa 1.

Sursă: Adaptare după OECD, Economic Outlook 2024; Comisia Europeană, Country Report Romania 2024.

3.3. Indicatori ai depopulării în Oltenia

Datele demografice confirmă avansul acestui proces în regiune. Comune întregi din Mehedinți și Olt au pierdut peste 30% din populație în ultimii 20 de ani. Unele sate înregistrau, conform recensământului din 2021, mai puțin de 100 de locuitori, în majoritate vârstnici.

- Mehedinți: 14 comune cu scădere demografică de peste 35% față de 2002;
- Olt: 11 comune cu sub 500 de locuitori, dintre care 6 cu sub 300;
- Gorj: comune din zona Motru–Rovinari afectate de restructurarea minieră, cu pierderi de 20–28% din populație;
- Vâlcea: 9 comune montane izolate, fără acces rutier modernizat.

3.4. Colapsul economic rural

Înainte de 1989, cooperativele agricole de producție (CAP) angajau, direct sau indirect, majoritatea populației rurale active. Procesul de retrocedare demarat în 1991 a readus terenul agricol la foștii

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

proprietari, dar a produs simultan o problemă structurală majoră: fragmentarea excesivă a proprietății funciare.

Fragmentarea funciară. Peste 3,7 milioane de gospodării agricole din România dețin astăzi parcele cu o suprafață medie sub 2 hectare. În Oltenia, media este chiar mai scăzută — aproximativ 1,4 hectare pe exploatare. La această dimensiune, agricultura de subzistență nu generează surplus comercializabil, nu creează locuri de muncă formale și nu produce venituri impozabile.

Lipsa infrastructurii de depozitare și procesare. Chiar și acolo unde se produc cantități agricole mai mari, lipsa silozurilor, a spațiilor frigorifice industriale și a unităților de procesare locală obligă fermierii să vândă la prețuri mici către intermediari, eliminând marja necesară pentru a deveni angajatori.

Absența economiei neagricole. Spre deosebire de regiunile rurale din Europa de Vest, unde serviciile, mica industrie și turismul completează venitul agricol, comunele din Oltenia dispun de puține activități economice alternative. Numărul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) din mediul rural al regiunii este de aproximativ 3,8 la 1.000 de locuitori, față de media națională urbană de 22,4 IMM-uri la 1.000 de locuitori — un decalaj de aproape șase ori.

3.5. Agricultură de subzistență: funcții și riscuri

O înțelegere nuanțată a disparităților urban-rural impune analiza rolului jucat de agricultura de subzistență. Aceasta nu este un simplu „rest arhaic” al economiei, ci un mecanism complex, cu funcții economice, sociale și culturale bine definite.

Agricultura de subzistență acționează ca o plasă de siguranță socială informală. În perioade de criză economică, precum 2009–2011 sau 2020–2021, ea a prevenit sărăcia absolută în familiile fără venituri formale. În același timp, producția agricolă proprie contribuie la reducerea costului vieții pentru gospodăriile rurale, oferindu-le o anumită independență alimentară.

Dependența de agricultura de subzistență îngreunează totuși mobilitatea profesională și socială. Tinerii care rămân să „ajute la casă” în loc să învețe o meserie sau să se angajeze formal pierd ani cruciali pentru acumularea de experiență profesională și pentru construirea unui parcurs de carieră. După vârsta de 25–30 de ani, întoarcerea pe piața formală a muncii devine extrem de dificilă.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Avantaje ale agriculturii de subzistență	Dezavantaje și riscuri pe termen lung
Asigură alimentație fără cost monetar	Nu generează venituri impozabile sau contribuții sociale
Reduce dependența de piață în perioadele de criză	Nu construiește stagiul de cotizare pentru pensie
Menține coeziunea familiei extinse	Blochează mobilitatea și calificarea profesională
Plasă de siguranță în absența sistemului social	Perpetuează sărăcia relativă în rândul copiilor
Păstrează practicile culturale tradiționale	Face tranziția către economia formală tot mai dificilă

Sursă: Banca Mondială, Romania Country Climate and Development Report, 2023; INS, Forța de muncă în România, 2023.

Din perspectiva politicilor publice, abordarea șomajului rural necesită instrumente diferite de cele utilizate în urban. În orașe, măsurile de mediere și recalificare pot fi eficiente pentru că există angajatori în proximitate. În rural, este necesară mai întâi crearea de activități economice, prin sprijinirea antreprenoriatului local, dezvoltarea infrastructurii și valorificarea resurselor locale.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

4. Dimensiunea transportului: bariera invizibilă a angajării

Transportul constituie un factor adesea subestimat care îngreunează accesul la muncă al locuitorilor din rural. Mulți șomeri din sate ar putea lucra în orașele apropiate, dar lipsa transportului public regulat și costul deplasării fac ca naveta să fie impracticabilă. În județe precum Mehedinți sau Olt, distanțele dintre sate și cele mai apropiate centre urbane cu locuri de muncă pot fi de zeci de kilometri, pe drumuri adesea neasfaltate și fără transport în comun.

4.1. Infrastructura de transport regional

Conform datelor Ministerului Transporturilor și ale Consiliilor Județene din regiune, infrastructura rutieră și de transport în comun prezintă următoarele caracteristici:

Indicator transport	Dolj	Gorj	Mehedinți	Olt	Vâlcea
% drumuri comunale pietruite/neasfaltate	38%	44%	61%	52%	41%
Localități fără transport în comun regulat	~120	~180	~160	~140	~155
Distanța medie sat → oraș (km)	28	34	41	35	29
Cost navetă lunară estimat (RON)	~350	~420	~490	~410	~370

Sursă: Ministerul Transporturilor, Raport infrastructură rutieră 2024; Consilii județene, date publice 2025; calcule proprii.

4.2. Impactul economic al costului navetei

Problema transportului nu este doar una de confort, ci una de calcul economic elementar. Un tânăr din mediul rural care ar dori să se angajeze într-un oraș vecin se confruntă cu următoarea realitate:

Venituri estimate (angajare la salariu minim)	Costuri estimate (navetă rural-urban)
Salariu minim net (ianuarie 2026): ~2.280 RON/lună	Transport: ~350–490 RON/lună
Eventual bonus de prezență/productivitate: ~100–200 RON	Masă / cheltuieli suplimentare în urban: ~200–300 RON/lună

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Venituri estimate (angajare la salariu minim)	Costuri estimate (navetă rural-urban)
TOTAL VENIT: ~2.380–2.480 RON	TOTAL COST NAVETĂ: ~550–790 RON/lună
Venit rămas după costurile cu naveta: ~1.590–1.930 RON/lună	Procent din venit consumat de navetă: 22–32%

Sursă: Calcule proprii pe baza salariului minim brut de 4.050 RON (ianuarie 2026) și a costurilor de transport regionale estimate.

Concluzia este clară: pentru un tânăr din mediul rural care s-ar angaja la salariul minim, naveta poate absorbi între un sfert și o treime din venitul net. În aceste condiții, opțiunea de a rămâne acasă și de a practica agricultura de subsistență sau de a lucra în economia informală devine, din punct de vedere strict economic, la fel de rezonabilă ca angajarea formală.

4.3. Inițiative de transport subvenționat: bune practici

Există soluții testate pentru problema transportului rural, implementate deja în alte județe sau țări europene:

- Subvenționarea abonamentelor de transport în comun pentru șomerii înregistrați la AJOFM — practică existentă parțial în județul Cluj și în Polonia.
- Microbuze comunale finanțate prin PNRR sau fonduri județene, care conectează comunele cu centrele urbane în orele de vârf ale zilei.
- Programe de decontare a combustibilului pentru navetiștii din rural, similare celor operaționale în Franța (prime d'activité) și în unele județe din Transilvania.
- Crearea de huburi de servicii în comune mari, care centralizează angajatorii, AJOFM, serviciile medicale și educaționale — reducând necesitatea deplasărilor multiple.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

5. Digitalizarea pieței muncii

Transformarea digitală schimbă rapid modul în care se lucrează, se recrutează și se dezvoltă carierele profesionale. În ultimii ani, utilizarea tehnologiei nu mai reprezintă un avantaj competitiv rezervat unor domenii specializate, ci a devenit o condiție de bază pentru accesul la numeroase locuri de muncă. Pentru tinerii aflați la început de drum profesional, adaptarea la această realitate este esențială.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, decalajele digitale dintre urban și rural influențează direct șansele de angajare. Tinerii din mediul rural întâmpină adesea dificultăți legate de accesul la internet de calitate, de echipamente moderne sau de programe de formare digitală. Aceste diferențe pot conduce la excludere profesională dacă nu sunt compensate prin investiții în educație și competențe.

Digitalizarea afectează atât ocupațiile din sectorul serviciilor, cât și industria, agricultura sau administrația publică. Procese care anterior necesitau muncă manuală sau documente pe hârtie sunt înlocuite treptat de aplicații informatice, platforme online și sisteme automatizate. În consecință, angajatorii caută persoane capabile să utilizeze eficient instrumente digitale și să învețe continuu tehnologii noi.

5.1. Ocupații emergente și transformarea meseriilor tradiționale

Digitalizarea nu înseamnă doar apariția unor profesii noi, ci și schimbarea celor existente. Un lucrător comercial utilizează astăzi case de marcat inteligente și aplicații de gestiune. Un tehnician industrial operează utilaje controlate digital. Un agricultor performant folosește sisteme GPS, senzori și platforme de monitorizare a culturilor. Aceste transformări fac ca pregătirea digitală de bază să devină o cerință transversală, dincolo de sectorul IT propriu-zis.

5.2. Riscurile excluziunii digitale

Lipsa competențelor digitale poate genera dificultăți majore pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă:

- imposibilitatea completării unui CV online sau a aplicării pe platformele de recrutare;
- acces redus la cursurile de formare profesională desfășurate online;
- dificultăți în utilizarea serviciilor publice digitalizate;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

- vulnerabilitate crescută la fraude informatice;
- acces limitat la locuri de muncă remote sau hibride.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

6. Răspunsuri instituționale și direcții de intervenție

6.1. Limitele AJOFM în atingerea ruralului

Serviciul public de ocupare constituie, în principiu, principalul canal instituțional de conectare între cererea și oferta de muncă. În practică, AJOFM se confruntă cu o serie de limite care reduc eficacitatea sa în mediul rural:

- Birourile AJOFM sunt amplasate exclusiv în orașele reședință de județ, greu accesibile din comunele îndepărtate.
- Procedura de înregistrare ca șomer impune prezența fizică periodică, ceea ce descurajează persoanele din rural care se confruntă cu costuri de transport ridicate.
- Oferta de cursuri de formare profesională este concentrată în mediul urban, cu puține module livrate în sate sau comune.
- Comunicarea cu potențialii beneficiari din mediul rural este insuficientă — mulți tineri nu știu de existența serviciilor AJOFM sau le consideră inaccesibile.

6.2. Domenii propice economiei sociale în mediul rural oltenesc

Economia socială reprezintă o alternativă structurată la limitele simultane ale pieței private și ale intervenției publice clasice. Proiectele finanțate din fonduri europene în cadrul PEO și al programelor regionale vizează tocmai aceste obiective, prin sprijinirea înființării de întreprinderi sociale, formare antreprenorială și subvenții pentru crearea de locuri de muncă. Domeniile cu cel mai mare potențial de dezvoltare a economiei sociale în mediul rural al regiunii sunt prezentate în tabelul următor:

Domeniu	Activități posibile	Județe cu potențial ridicat
Agroalimentar	Procesare legume și fructe, brânzeturi, conserve, produse ecologice	Dolj, Olt, Gorj
Turism rural	Cazare și masă tradițională, trasee turistice, ateliere meșteșugărești	Vâlcea, Mehedinți (Cerna–Tismana)
Servicii de îngrijire	Centre de zi pentru vârstnici, îngrijire la domiciliu, servicii sociale comunitare	Toate județele, prioritar Mehedinți și Olt
Meșteșuguri și artă populară	Olărit, țesut, tâmplărie, broderie — valorificate prin e-commerce și târguri	Vâlcea, Gorj (zona Horezu)

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Domeniu	Activități posibile	Județe cu potențial ridicat
Energie regenerabilă comunitară	Cooperative energetice locale (prosumatori), instalații solar-fotovoltaice comunitare	Gorj, Dolj (potențial solar ridicat)

Sursă: ADR Sud-Vest Oltenia, *Strategia de Specializare Inteligentă RIS3 2021–2027*; Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, *Ghid practic – Economia socială în România, 2024*.

ACT – ABILITĂȚI ȘI CALIFICARE PENTRU TINERI
(PEO/440/PEO_P2/OP4/ESO4.1/PEO_A47/336479)

Bibliografie

- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Olt, Date privind situația șomajului la 31 ianuarie 2026, comunicat oficial, <https://www.anofm.ro/olt/>.
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Buletin Statistic Lunar – Trimestrul III 2025, date agregate pe județe, <https://www.anofm.ro>.
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Locuri de muncă vacante – baza de date națională, <https://www.anofm.ro/locuri-de-munca-vacante/>.
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Platforma de mediere a muncii – oferte la nivel național, <https://mediere.anofm.ro/app/module/mediere/jobs>.
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Situația statistică a șomajului la 31 ianuarie 2026, secțiunea Statistică șomaj, <https://www.anofm.ro/categorie/statistica-somaj/>.
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Proiecte ADR – programe de economie socială și ocupare, <https://www.adroltenia.ro/proiecte-adr/>.
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Raport Regional 2025, secțiunea Piața Muncii, <https://www.adroltenia.ro>.
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Strategia de Specializare Inteligentă RIS3 2021–2027, <https://www.adroltenia.ro>.
- Banca Mondială, Romania – Country Climate and Development Report, Washington, 2023.
- Comisia Europeană, Country Report Romania 2024, Bruxelles, 2024.
- Eurostat, Labour Force Survey 2024 – Youth Unemployment Rates, EU-27, <https://ec.europa.eu/eurostat>.
- Institutul Național de Statistică, Forța de muncă în România, București, 2023.
- Institutul Național de Statistică, Platforma TEMPO Online, cod AMG157E: Rata șomajului pe regiuni, medii și grupe de vârstă, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>.
- Institutul Național de Statistică, Recensământul populației 2021, proiecții 2024, <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>.
- Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ghid practic – Economia socială în România, București, 2024.
- Ministerul Transporturilor, Raport infrastructură rutieră 2024, date publice 2025.
- OECD, Economic Outlook, Paris, 2024.